

רשמים מביקור אצל מיכאל לוי ניומנד סנסאי בצרפת

מאת אסף אביזוהר

הקדמה

בשבוע האחרון של ינואר הייתי בביקור אצל מיכאל בצרפת.

תחילה השתתפתי בסדנת סוף שבוע שניתנה ע"י שיהאן אלן פיראש, מורהו של מיכאל ובהמשך למדתי אצל מיכאל בשני הדוג'ואים שלו (כשניים או שלושה שיעורים ביום). בין השיעורים שוחחנו על אייקידו ועל ישראל וצרפת וכו'. אני מוצא לנכון לכתוב תמצית רשמים מביקור זה כיון שהלקחים ממנו יכולים, לדעתי, לתרום גם לאחרים.

צרפת

לביקור התלווה תלמיד אייקידו שלי. המראנו בטיסה לפריז ביום שישי אחה"צ. מיד עם הגיענו המשכנו בטיסת המשך לליאון. (מסתבר שטיסת המשך כזו אינה עולה בתשלום נוסף, כך נהוג בחברות אירופאיות).

מיד עם הנחיתה בליאון הרגשנו שינוי באווירה, כבר בבית הנתיבות הייתה האווירה נינוחה לעומת פריז. מיכאל קיבל אותנו בשדה, ונסענו לדרדילי, עיירה קטנה בת כ- 9000 תושבים בה גר מיכאל מאז נולד. בת זוגו הייתה בשלבי החלמה משפעת. ואנו שוכנו אצל ג'ף. בדירה מתחת לדירתו של מיכאל. ג'ף הוא חבר של מיכאל ותלמיד שלו באיקידו. הוא עיוור מלידה. למרות מגבלתו הוא טיפוס שמח, שופע טוב לב ומסתדר בחייו בצורה יוצאת מן הכלל. הוא בן למשפחת איכרים השוכנת מזה דורות בדרדילי. ביקרנו גם במשק של הוריו של ג'ף, המהווה שמורה לחקלאות צרפתית מסורתית. יכולנו ליהנות מהכנסת אורחים נפלאה תוך מבט אל אורח החיים הצרפתי המבוסס על מסורת של איכות חיים טובה.

מיכאל

ילדותו המוקדמת של מיכאל עברה בבית כפרי בדרדילי.

בגיל חמש עלה לראשונה עם הוריו לישראל ושהה כשנה בקיבוץ בשרון.

מתקופה זו יש לו זיכרונות ילדות מאוד נעימים. המשפחה חזרה לצרפת, וההורים נפרדו. אביו נישא בשנית ועלה לישראל והתיישב בתקוע הנמצאת במדבר יהודה, מנישואים אלה יש למיכאל חמישה אחים ואחיות צעירים.

בגיל 19 חזר מיכאל שוב לארץ והחל ללמוד באוניברסיטה העברית בהר הצופים בירושלים. שם התוודע לאיקידו והתאהב בו. תחילה בחוג הסאידוקאן בקמפוס הר הצופים, בהדרכתו של רון חביליו, ובנוסף גם בחוג בהדרכתו של איתן בן מאיר ושלמה אדלסברג. מיכאל החליט להתמחות באיקידו. צרפת כבר הייתה באותו זמן אימפריה של אייקידו והוא חזר לצרפת. לאחר, שעבר מספר מורים בחר בשיהאן אלן פיראש כִּסְנְסִי והפך לאוצ'י דשי שלו. כעבור זמן, עודד אלן פיראש את מיכאל לפתוח דוג'ו משלו במרחק חמש דקות נסיעה. כיום מלמד מיכאל בשני דוג'ואים שלו בדרדילי ובליאון וממשיך ללמוד שיעור שבועי וסדנאות סוף שבוע חודשיות אצל מורהו ומסייע לו.

למיכאל יש זיקה לישראל ותכנית הסדנאות שלו הינה פרי רצונו לתרום לישראל.

אלן פיראש וארגון האיקידו בצרפת.

תחילה נקלטה בצרפת אומנות הג'ודו. הוקם ארגון הג'ודו הצרפתי המונה כמיליון חברים. (שמעתי כי ביסוד הארגון יש חלק נכבד למשה פלדנקרייז מ

ייסוד שיטת פלדנקרייז) הארגון קיבל הכרה של רשות הספורט הצרפתית וקיבל אחריות למינוי מורים בתחום זה.

אומניות הלחימה האחרות כמו: סוגים שונים של ג'יאו ג'יצו ובינהן איקי-בודו היו מסונפות לארגון הג'ודו ואף האיקידו השתייך אליו. האיקידו בצרפת החל על ידי מספר מורים יפניים שהתיישבו שם ביוזמתם. בעקבותיהם החלו צרפתים לנסוע ליפן לתלמוד איקידו. בתקופה זו השלים או-סִנְסִי את פיתוח האיקידו לאמנות שבה מסר אנושי כלל עולמי. התלמיד הראשון, שהוא שלח ביוזמתו אל מחוץ ליפן היה טמורה סִנְסִי שנשלח על ידו לצרפת. טמורה החל ללמד אייקידו ולארגן את האיקידו שם, ולאחר שהיקף התלמידים הגיע למסה נכבדה, הם פרשו מארגון הג'ודו והקימו מסגרת עצמאית המסונפת לאי-קי-קאי. כעבור זמן מה החל לקום ארגון מתחרה

בראשותו של קריסטיאן טיסיה. שני הארגונים זכו להכרה מצד רשות הספורט הצרפתית. אחת המטרות של פעילות הארגונים הייתה למנוע מכל מיני שרלטנים, אשר התמחו באומנויות לחימה אחרות להתקשט ולהתיימר לקרוא לאומנותם אייקידו או שילוב של איקידו. במסגרת זו הוצאה תקנה כי רק מי, שמחזיק דיפלומה מצד ארגונים אלה רשאי ללמד איקידו. שני הארגונים החלו במאבק בניהם תוך יריבות קשה. יד ימינו של טמורה סִנְסִי במאבק היה אלן פיראש. כעבור זמן, נוכח אלן פיראש כי היריבות הזו הפכה למאבק של כוח ויוקרה. קידומי מורים נעשו משיקולי שליטה, והחלה סטייה ממסורת האיקידו לפיו קידום תלמיד נעשה על ידי מורהו הישיר.

פיראש החליט לפרוש מהמרוץ הזה אולם הוא נוכח כי המצב, שנוצר אינו מאפשר למורים עצמאיים להתקיים בגלל המצב המשפטי שנוצר.

לכן, הקים פיראש ארגון חדש. מטרתו של הארגון הינה לאפשר את קיומם של מורי אייקידו מקצועיים, אשר אינם תלויים בשני הארגונים המוכרים.

הארגון הוקם כארגון כלל אירופאי של מדינות השוק האירופי המשותף.

כך נעקפה בעיית ההכרה החוקית על ידי רשות הספורט של צרפת. בראשית היה שם הארגון איפ"א וכאשר החלו מורים ממדינות נוספות להצטרף הוא נקרא איסט"א.

מעקרונותיו של הארגון:

*דוג'ו אחד מורה אחד - למורה אוטונומיה מוחלטת בתחום הדוג'ו שלו.

*קידום דרגות נעשה ע"י המורה בתחום הדוג'ו. אם המורה רוצה בביקורת ובהכרה רחבה יותר בדרגה, הוא מגיש את התלמיד לבחינה אצל המורה שלו. התלמיד מבקר לצורך זה בסדנאות של המורה הבכיר שיעמוד על הישגיו ויאשר את הדרגה.

*הארגון עוזר כמיטב יכולתו למורים המסונפים לו, בענייני ביטוח בפרסום הדוג'ו וכו'.

*דמי חברות בארגון הם \$10 בשנה. תמורתם מנוהל פנקס חבר ובו רישום ומעקב השתתפות בשגרת לימודים, בסדנאות, בבחינות של המורה הישיר,

ובבחינות של מורים בכירים יותר.

על מנת להדגים את בעייתיות ההתארגנות אספר את הסיפור הבא:

בדרדילי, מקום מגוריו של מיכאל מעמידה הרשות המקומית את אולם מרכז הספורט שלה לשימוש מורים לענפי ספורט ואומנויות לחימה שונים. מיכאל ביקש ללמד שם איקידו. במקום היה חוג ותיק לאיקי-בודו. מורה חוג זה התנגד לכניסתו של מיכאל למוסד אך מיכאל לא ויתר על זכותו כתושב המקום. אז ניסה המתנגד להפעיל את רשות הספורט ולמנוע ממיכאל ללמד אייקידו במקום. מפקחי הרשות בדקו וכתבו דו"ח לפיו אין למנוע ממיכאל ללמד אייקידו במקום כיוון שהוא מוכר ע"י איפ"א.

הסדנא של אלן פיראש.

להתכנסות הגיעו תלמידים של אלן פיראש, של מיכאל וכן תלמידים ומורים שונים מרחבי צרפת.בלטה במיוחד

האווירה הטובה והנינוחה בין הבאים. אותנו, כמי שבאו מרחוק, קיבלו בסבר פנים יפות. במשך השיעורים, תמיד, באופן ספונטאני, נמצא מישהו מתקדם לצידנו, על מנת לעזור לנו ללמוד את שיטתם בזמן הקצר שעמד לרשותנו.

מעניין, שילדים השתתפו בסדנת המבוגרים, כאשר הם מתאמנים בינם לבין עצמם ובהשגחת מורי החוגים שלהם או עוזרי המורים. בלטו במיוחד חמש אחיות אפרו-צרפתיות אשר הצעירה בניהן בת 8, והבכורה בת 17. אביהן מסייע אותן לכל סדנא ולאחרונה החל גם הוא וגם האם ללמוד איקידו. בכלל בולטת הסובלנות של הצרפתים לבני המיעוטים השונים.

בין המורים והתלמידים הבכירים אשר פגשנו שם בפני עצמם בולטת אחווה והערכה רבה. בניהן קדר בן טטה ממוצא ערבי ומיכאל לוי ממוצא יהודי. רבים מהצרפתים התגלו בפני כמי שיש להם נקודה יהודית, אחת יש לה אחות יהודיה מאשתו הראשונה של אביה, אחר, אביה של אשתו יהודי, אחר מתעניין בקבלה, עוד אחד התנדב בקיבוץ שנתיים וכו'.

שיטתו של אלן פיראש להוראת אייקידו

הוראת אייקידו נעשית כידוע בדרך של קבלה. תלמידיו של אוֹ-סֶנְסִי ניסו להעביר את מה שלמדו ממנו. כל אחד עשה זו בדרך אישית, שלו.

כך טמורה סֶנְסִי אשר נשלח לצרפת עשה זאת בדרכו.

המורים אשר קיבלו מטמורה סֶנְסִי מלמדים בדרכם האישית. אלן פיראש היה אוצ'י דשי של טמורה סֶנְסִי משך 30 שנה. שיטת ההוראה של פיראש מצטיינת בעקביות. העיקר אצלו אינו בטכניקה אלא ביצירת סיטואציה של יחסים נכונים. הטכניקה הינה הסיומת מתאימה להתרחשות.

אותה עקביות בולטת גם בעבודה עם נשק כנגד נשק או כנגד ידיים ריקות.

התרשמותי היא שהשיטתיות והעקביות המובנית בדרך הלימוד שלהם תורמת לי רבות בארגון הידע שנצבר אצלי משך השנים בהם אני לומד אייקידו ועשויה לתרום לכך שלא אעשה שגיאות גורליות ביום פקודה.

בסוף השיעור האחרון בכל יום מתנהל קטע של סי-פּו-קו.

סי-פּו-קו - Sei Fu Ku

סי-פּו-קו הוא למעשה ענף של רפואת ספורט של אמניות לחמה יפניות המתבסס על שיטות מסורתיות עתיקות של

הסמוראים שנועדו להחזיר ל"כשרות מבצעית" לוחמים אשר נפגעו בקרב או באימונים.

החימום של תחילת השיעור נועד להיכנס לאווירה ולהכין את הגוף הכנה מינימאלית לשיעור. הוא קצר מהמקובל אצלנו. שיפור היכולת מושג בחלקו ע"י טיפול הסי-פז-קו, המתבצע בזוגות בסוף השיעור, ותועלתו לא רק בבריאות אלא גם בעבודת גוף המתאימה לאיקידו. השיטה נלמדת ברמות שונות ורוב מורי האיקידו לומדים אותה ברמה זו או אחרת.

בדוג'ו של מיכאל

הוראתו של מיכאל מאוד עקבית וקוהרנטית, כמו של מורהו, מתבססת על הפנמת עקרונות פעולה הנמצאים בכל טכניקה ובכל וואזה.

כל הזמן מודגש המושג שי-זה אשר המכוון לקיום עקרונות הפעולה הנכונים לפי האיקידו בין האדם לבין עצמו. סוג לימוד בסיסי ניקרא

Go-no-keiko (מה שקרוי אצלנו קי-הון-וזה) אצלם משמש ללימוד הביומכניקה של הטכניקה. במצב זה בן הזוג מרכך את גופו על מנת להרגיש כיצד הטכניקה עובדת.

עיקר העבודה היא Ju-no-keiko, בה מיישמים בעיקר עיקרון

Ki-no-nagare ממשיכים את תנועת ההתקפה של בן הזוג ללא קטיעתה ליצירת סיטואציה מתאימה. בשלב זה בן הזוג לא ניקרא אוקה שמשמעותו גוף סביל, אלא אייטה שמשמעותו שהוא פעיל ושומר על שווי משקלו ובטיחותו האישית, וזאת בלי להתנגד לטכניקה ותוך שהוא מייצר את ההתקפה. המשמעות של אומוטה ואורה אצלם אינה פשטנית כאצלנו ישר לפניו או מסביב ולאחור, אלא היא פונקציה של ציר התנועה, אם זהו הציר הראשוני זהו אומוטה-וואזה ואם הציר משתנה אז זה אורה-וואזה ואלו אינם ערכים מוחלטים אלא יחסיים. וההבדלים בניהם מיטשטשים בעבודה מתקדמת. (גם ההבדלים בין הטכניקות מטשטשים והטכניקות משולבות.) העבודה עם נשק הנה חלק אינטגרלי של הלימוד. הוא מבליט ומחדד את עקרונות הפעולה. בעבודה בחרב מופנמת רוח האיקידו בכל שלב בכך, שהתוקף גורם לאובדנו אם הוא ממשיך את התקפתו.

על בסיס זה נבנה השלב הבא של Reu-no-keiko לצורך זה נעזרים ב Atemi-waza ובעקרון Ki-mo-subi

לסיכום

הרושם הראשון מהסדנא הראשונה של מיכאל בארץ רק התחזק אצלי, מדובר באדם בעל אוצר ידע עמוק ורחב המעוניין להקנותו למורי ותלמידי אייקידו בארץ. יש כאן הזדמנות מיוחדת ללמוד לעומק ובשיטתיות את רזי האייקידו אשר אין לנו מקורות רבים לקבל מהם ואני ממליץ לכל אחד לנצל הזדמנות זו. מיכאל מעוניין מאוד לעבוד עם מורים בארץ וע"י כך להשיג תהודה רבה יותר בישראל.